

Konverentsi „Ühistegevus Eesti maaühiskonnas“ DEKLARATSIOON

Eesti rahvas on oma ühises kestvuses viimasel iseseisvusajal kokku puutunud tõsiste poliitiliste, ühiskondlike ja majanduslike raskustega, mis on tingitud seniste poliitiliste juhtjõudude valedest otsustest riiklikult tähtsates eluvaldkondades. Täna seab poliitiline, ühiskondlik ning majanduslik surutis otseselt ohtu eestlaste kestma jäämise oma riigis. Eesti rahvas mõistab ja usaldab järjest vähem oma riigiaparaati, selle võimet tagada riigis ühiskondlik edu ning üldine kasu, ja lahkub oma kodumaalt. Selle tõttu jääb Eesti Vabariigis järjest rohkem töid tegemata, sihte seadmata ning lapsi sündimata.

Täna me peame ühte hoidma nagu ei kunagi varem. Rahvuse püsimise eeldus on rahvaliikmete materiaalseid ja hingelisi vajadusi eeskujulikult rahuldav ühiskonnakord, mis põhineb rahva enamiku tahtel. Me peame hoidma ühte, neelates alla oma isekuse.

Eestimaise ühistegevuse eesmärk on selge sõnaga öeldud meie põhiseaduse preambulas. Tehkem siis ühiselt kõik, et tagada eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimine läbi aegade. Olgem kaitseks sisemisele ja välisele rahule ning pandiks praegustele ja tulevastele põlvedele nende ühiskondlikus edus ja üldises kasus, rajagem, kindlustagem ja arendagem riiki, taastades tema aluse vabadusel, õiglusel ja õigusel. Selleks levitagem ühiskonnas ühistegevuse põhimõtteid ja võimalusi.

Konverents deklareerib:

1. Ühistegevusele toetuva majanduse kavandamisel ja arendamisel lähtume põhimõttest, et riik peab suutma ilma välisabita rahuldada kodanike elulisi põhivajadusi ning jääda kestma ja areneda ka väljast peale surutud majanduslikus ja poliitilises eraldatuses. Meie esmane ülesanne on omariiklike eluliselt tähtsate tootmisharude, eelkõige põllumajanduse, metsanduse, kalanduse, maailmas arvestatav tase ning toimiva riigireservi loomine.
2. Eesti ühistegevuses arvestame Rahvusvahelise Ühistegevuse Liidu heaks kiidetud rahvusvaheliselt tunnustatud ühistegevuse põhimõtteid XXI sajandiks.

3. Eestimaine ühistegelik rahandus peab tagama tugeva ja tegusa eestimaise tootmise, mis suudab rahuldada siseriiklike vajadusi ning tagada eduka eksporttegevuse.
4. Me taotleme, et Eesti pangandus ja kindlustus oleksid jälle Eesti rahva kontrolli all, et riiklike ja kohalike eelarvete vahendid ning rahva pensioni- ja ravikindlustuse ning teised fondid asuksid eranditult rahvale kuuluvates ühistegevuse põhimõtteid järgivates ühistulistes rahaasutustes. Selleks tuleb kõigil eestimaalastel toetada üldrahvalikku liikumist ühistupanganduse ja ühistukindlustuse laiaulatuslikuks väljaarendamiseks Eesti Vabariigis.

Konverents otsustab:

1. Peame vajalikuks, et Eesti rahvas looks tugevad ja tugevad Eesti kapitalil baseeruvad tootjate ühistud ja keskühistud.
2. Eesti ühistud ja keskühistud järgivad ühistegevuse rahvusvaheliselt tunnustatud põhimõtteid tegemaks omavahel tihedat koostööd Eesti riigi ja rahva ühiskondlikuks eduks ja üldiseks kasuks.
3. Eesti ühistud taastavad Eesti Ühistegelise Liidu tegevuse. Protsessi eestvedajaks soovitab konverents Akadeemilise Ühistegevuse Seltsi.

Konverents „Ühistegevus Eesti maaühiskonnas“ on veendunud, et meie riik oli ja on meie nägu ja et see nägu võiks olla palju ilusam. Me saame seda muuta!

Ühistegelike põhimõtete ja väärtuste meelde tuletamine, tutvustamine ja levitamine Eesti ühiskonnas aitab meil üle saada piiritule ahnusele ja enesekesksusele omastest ilmingutest meie ümber ja meis endis ning kõikumatus usus ja vankumatus tahtes täie pühendumusega kindlustada ja arendada Eesti Vabariiki, mis on loodud Eesti rahva riikliku enesemääramise kustumatul õigusel meie ajaloolisel asualal.

Selleks meile mõistust, teadmisi ja jõudu!

30. novembril 2012. aastal

ÜHISTEGEVUSE RAHVUSVAHELISELT TUNNUSTATUD PÕHIMÕTTED

21. sajandiks

1. Vabatahtlik ja avatud liikmeskond

Ühistulised ühendused on vabatahtlikult ühinenud inimeste organisatsioonid, kuhu võivad kuuluda kõik isikud, kes soovivad kasutada ühistute teenuseid ning kes on valmis kandma liikmeks olekuga kaasnevat ning põhikirjas sätestatud vastutust, sõltumata nende sotsiaalsest seisundist, soost, rassist, poliitilistest ja usulistest veendumustest.

2. Demokraatlik juhtimine ja kontroll

Ühistulised ühendused on demokraatlikud organisatsioonid, mida juhivad ja mille tegevust kontrollivad liikmed, kes aktiivselt osalevad ühistu arengu- ja otsustusprotsessides. Mehed ja naised, kes on valitud ühistulise ühenduse esindajateks-juhtideks, on aruandekohustuslikud neid valinud liikmete ees. Kõigil liikmetel on valdavalt võrdne hääleõigus – üks liige, üks hääl. Kõik ühistulised ühendused on organiseeritud demokraatlikel alustel ning nad teevad koostööd teiste organisatsioonide ja ühingutega samuti demokraatlikel alustel.

3. Liikmete majanduslik osalus

Liikmed annavad oma õiglase panuse ühistulise ühenduse kapitali moodustamisse ning teostavad selle üle demokraatlikku kontrolli. Ühistulise ühenduse kapitalist on vähemalt mingi osa liikmete ühine omand. Dividendid, mida liikmed saavad liikmeks oleku tingimuseks olevalt osamaksult, on piiratud või neid ei makstagi.

Liikmed võivad kasutada kasumit järgmiseks otstarbeks:

- ühistulise ühenduse arendamiseks, kui võimalik, siis jagamatu reservkapitali suurendamiseks;
- ühistulise ühenduse liikmete tulu suurendamiseks proportsioonis nende osalusega ühistus;
- muu liikmete heakskiidetud tegevuse toetamiseks.

4. Iseseisvus ja sõltumatus

Ühistulised ühendused on iseseisvad isemajandavad oma-abi organisatsioonid, mida juhivad ja kontrollivad nende liikmed. Kui nad astuvad lepingusuhetesse teiste organisatsioonidega, k.a. valitsusasutustega, või saavad oma tegevuse toetamiseks kapitali ühistuvälistest allikatest, toimub see tingimusel, et oleks tagatud demokraatlik liikmekontroll, säiliks ühistu iseseisvus ning sõltumatus.

5. Haridus, koolitus, teave

Ühistulised ühendused korraldavad koolitust oma liikmetele, valitud esindajatele, juhtivtöötajatele ning personalile, et need saaksid ühistuliste ühenduste arengule tõhusalt kaasa aidata. Nad teavitavad avalikkust (eriti noori ja ühiskondliku arvamuse kujundajaid) ühistegevuse olemusest, põhimõtetest ja eelistest.

6. Koostöö teiste ühistuliste ühendustega

Ühistulised ühendused teenindavad oma liikmeid kõige efektiivsemalt ja arendavad ühistegelikku liikumist, tehes omavahel koostööd kohalikul, rahvuslikul, regionaalsel ja rahvusvahelisel tasandil.

7. Hoolitsus kodukoha arengu eest

Ühistulised ühendused töötavad oma kodukoha püsiva arengu nimel liikmete heaks kiidetud juhtnõrjide järgi. Moodustades kontserne, tegutsevad nad oma liikmeskonda teenindades ka ühiskonna heaks.